

Du kan lære mange fag på et fastlegekontor

AKTUELT I FORENINGEN

MATTIS DAHL ÅMOTSBAKKEN

mattis.dahl.amotsbakken@legeforeningen.no

Samfunnspolitisk avdeling

Sentralstyremedlem Eivind Valestrand og NFA-leder Petter Brelin mener det haster med å få lengre og bedre praksis i primærhelsetjenesten for medisinstudenter. I mai fikk de drahjelp av et enstemmig landsstyre.

ANBEFALER FASTLEGEPRAKSIS: Mange fag kan læres på et fastlegekontor. Foto: Legeforeningen/Thomas Barstad Eckhoff

I tråd med økt befolkningsvekst, eldrebølgen og sammensatte sykdommer, har hele primærhelsetjenesten et stort behov for leger og annet helsepersonell i årene fremover.

Det var derfor nødvendig å sende et viktig signal til helseministeren og Stortinget under årets landsstyremøte på Soria Moria. Et enstemmig landsstyre stilte seg bak en tydelig resolusjon om fastlegeordningen. I resolusjonen fremhevet også landsstyret

betydningen av praksis i primærhelsetjenesten, hvor et av punktene var at «medisinstudentene må ha minimum ti uker praksis i primærhelsetjenesten».

Anbefaler minst ti ukers praksis

Dette er i tråd med anbefalingen fra legegruppen i «Praksisprosjektet» i regi av Universitets- og høyskolerådet i 2014–15. Praksisprosjektet ble iverksatt av Kunnskapsdepartementet og skulle se nærmere på kvalitetskriterier for alle landets helse- og sosialfaglige profesjonsutdanninger. Legegruppen i prosjektet anbefalte at medisinstudenter bør ha minst ti uker praksis i primærhelsetjenesten for å være forberedt på helseutfordringene som ligger foran oss.

I prosjektets sluttrapport heter det at «Utdanningsoppgaven har ikke høy prioritet og det er satt av få eller ingen ressurser til veiledning av studenter og kompetanseheving hos veilederne. I særdeleshet gjelder dette for kommunal sektor.»

Studentene ved de norske studiestedene har mellom seks og åtte ukers praksis, og det meste av dette foregår på fastlegekontorene. I hvilken grad studentene møter helsestasjoner, fengselstjenesten eller sykehjem varierer mellom studiestedene ut fra hvor de har praksis og hvem de har som veileder.

Praksis er avgjørende for rekruttering

Sentralstyremedlem og medisinstudent Eivind Valestrand kjenner seg igjen i konklusjonen i sluttrapporten til Praksisprosjektet. Han mener en viktig del av løsningen på rekrutteringsutfordringene er mer og bedre praksis i primærhelsetjenesten og ved fastlegekontor. Den tidligere Nmf-lederen er glad for landstyreets tydelige stemme om mer praksis i primærhelsetjenesten under studiene.

– Studentene må få møte denne delen av helsetjenesten i tilstrekkelig grad gjennom studiet. Ti uker praksis i primærhelsetjenesten for alle studenter vil være et stort steg i riktig retning for medisinstudiet. Det er veldig god læring for studentene i primærhelsetjenesten. De får møte mange forskjellige pasienter, som har de sykdommene som er hyppigst i helsetjenesten, sier Valestrand.

Han understreker særlig betydningen praksiserfaringen har for rekruttering til primærhelsetjenesten.

– I allmennpraksis får studentene ofte mulighet til å bidra med sin kunnskap og med sine ferdigheter, og de får være en del av en arbeidsplass med ofte et tett og godt arbeidsmiljø. Gjennom positive opplevelser kan studentenes motivasjon for å bli allmennmedisinere i fremtiden øke. Det er kjempeviktig når vi nå befinner oss i en rekrutteringskrise til fastlegeordningen, poengterer Valestrand.

Universitetene må innse betydningen av praksis

Leder i Norsk forening for allmennmedisin, Petter Brelin, mener omfanget og innholdet i dagens praksis er for variabelt.

– Mitt inntrykk er at praksis er en populær del av studiet som er en viktig arena for å forberede studentene for det de møter i arbeidslivet. Det er også en del utenlandsstudenter som har praksis hos primærleger i det landet de studerer, men dette er ofte av kort varighet og i en allmennpraksis som er forskjellig fra den norske fastlegemodellen. Det gjør at overføringsverdien til norske forhold er usikker, sier NFA-lederen.

– Hva må gjøres bedre for at studentene får en god nok innføring og praksis i primærhelsetjenesten?

– Først og fremst må universitetene innse viktigheten av å lære opp studentene til å arbeide i primærhelsetjenesten. Dette innebærer at universitetene må utplassere studentene i flere perioder og i lengre tid. Det er en begynnende erkjennelse hos mange at det er mange fag du kan lære på et fastlegekontor. Men man må bruke tid, og det må avsettes ekstra ressurser til slik undervisning, oppfordrer Brelin.

Publisert: 21. august 2018. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 13. september 2026.